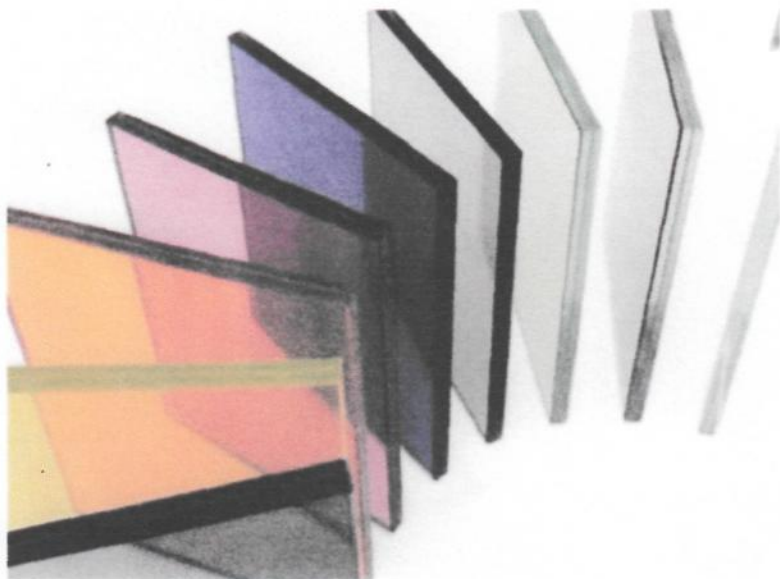

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ

З метою зміни цільового призначення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства, на земельну ділянку для розміщення і експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій загальною площею 0,5га (кадастровий номер 7423383200:06:001:0094) на території Ніжинського району розроблений відповідно до розпорядження Ніжинської районної державної адміністрації від 21 липня 2017 року №217 «Про розроблення детального плану».

Замовник: Ніжинська районна державна адміністрація

Інженер проектувальник

Грищенко М.О.

Директор підприємства «СПК»

Коротаєв К.Г.

ВСТУП

Стратегічна екологічна оцінка документу державного планування була проведена на вимогу Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" [1], прийнятого з метою імплементації Директиви 2001/42 /ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року "Про оцінку впливу певних планів та програм на навколишнє середовище»[2], відому як Стратегічна екологічна оцінка або Директива про СЕО.

Стратегічна екологічна оцінка націлена на аналіз можливого впливу детального плану території на довкілля, виявлення екологічних чинників і можливих екологічних наслідків запропонованого документу державного планування, та врахування цих результатів при затвердженні детального плану з метою забезпечення сталого розвитку території на фоні збалансованого природокористування і охорони довкілля.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.

1.1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Детальний план території земельної ділянки з метою зміни цільового призначення земельної ділянки для (01.03) для ведення особистого селянського господарства на земельну ділянку для розміщення і експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій загальною площею 0,5га (кадастровий номер 7423383200:06:001:0094) на території Ніжинського району розроблений відповідно до розпорядження Ніжинської районної державної адміністрації від 21 липня 2017 року №217 «Про розроблення детального плану».

Детальний план території згідно Порядку розроблення містобудівної документації, затверджено наказом міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.11.2011 року № 290, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 р. за N 1468/20206[3] є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою:

- уточнення планувальної структури і функціонального призначення території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації;
- формування принципів планувальної організації забудови;
- визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними нормами;
- визначення параметрів забудови;
- визначення містобудівних умов та обмежень;
- обґрунтування цільового призначення земельної ділянки;
- створення належних умов охорони і використання наявних об'єктів культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду, інших об'єктів, що підлягають охороні відповідно до законодавства;
- визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території;
- створення транспортної інфраструктури;
- організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів;
- охорони та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки;
- комплексного благоустрою та озеленення.

Ділянка детального плану території розташована на території Ніжинського району за межами населеного пункту по вул. Ніжинський шлях Земельна ділянка вільна від забудови, більшість поверхні майданчику вкрита низькорослою трав'яною рослинністю. Загальна площа земельної ділянки - 0,5га, кадастровий номер земельної ділянки 7423383200:06:001:0094 з метою зміни цільового призначення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства на земельну ділянку для розміщення і експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій.

Детальним планом території передбачається наступна планувальна структура:

Ділянка для розміщення операторської

Ділянка для розміщення заправних колонок;

Ділянка ємностей;

Ділянка для маркування автотранспорту;

Ділянка для зливу ПММ;

Очисні споруди дощових та талих вод з резервуаром забруднених дощових та талих вод і резервуаром очищених дощових та талих вод;

Очисні споруди господарсько-побутових і стічних вод з резервуаром-накопичувачем

очищених стічних вод, і планувальними обмеженнями - межа зазначеної земельної ділянки, яка належить Коротаєвій Світлані Григорівни охоронні зони існуючих та запроектованих інженерних мереж, і по проходять в безпосередній близькості до ділянки та об'єктів будівництва, а також, протипожежні, санітарні та інші нормативно встановлені розриви. Планувальні обмеження дозволяють організувати нормативі санітарно-захисні зони (встановлені відповідно до законодавства) для виробничих і складських об'єктів з урахуванням джерел виділення шкідливих речовин, шуму, вібрації тощо. а також зони санітарної охорони підземних джерел водопостачання.

Виконання документа державного планування місцевого значення передбачає реалізацію видів діяльності, щодо яких передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, та яка належить до другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме: зміна цільовою призначення земельної ділянки ведення особистого селянського господарства на земельну ділянку для розміщення і експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій

1.2. ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Під час проектування детального плану враховано містобудівну документацію вищого рівня, а саме: «Схему планування території Чернігівської області», розроблена ДП УДНДПТМ «Дніпромисто» імені Ю.М.Білоконя, затверджену рішенням десятої сесії шостою скликання Чернігівської обласної ради 28 вересня 2012 року, а також інші програми державного планування, такі як: Програма охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2014-2021 роки, затверджена рішенням обласної ради від 17.06.2014 року. Регіональна цільова Програма розвитку водного господарства Чернігівської області на період до 2021 року, затверджена рішенням обласної ради від 29.03.2013 року. Програма використання та охорони земель Чернігівської області на 2011-2021 роки, затверджена рішенням обласної ради від 25.03.2011 року. Стратегія сталого розвитку Чернігівської області, затвердженої рішенням двадцять п'ятої позачергової сесії обласної ради шостою скликання 28 травня 2015 року. Зв'язок детальною плану території з іншими документами державного планування наведений в таблиці 1.2.

1.3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ТА ВРАХУВАННЯ ДУМКИ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ПІД ЧАС РОЗРОБЛЕННЯ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку в рамках процедури стратегічної екологічної оцінки детального плану території з метою зміни цільовою призначення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства на земельну ділянку для розміщення і експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій на території Ніжинського району, керуючись частиною третьої статті 10 ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку". була розроблена заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

Назва програм національного, регіонального місцевого рівнів	Завдання, цілі напрямки програм	Зв'язок з документом державного планування
Постанова Верховної Рада України "І Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони праці, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки	Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.	Стратегія і тактика гармонійного РОЗВИТКУ виробничого та природоресурсного потенціалу
Державна цінова екологічна прот рама проведення моніторингу навколишнього природного середовища, затверджено постановою Кабінету Міністрів України віз 5 грудня 2007 року № 1376	Моніторингу стану атмосферного повітря, ВСЯ, земель, лісів, геологічного середовища біологічного різноманіття. поводження з відходами, фізичних факторів впливу на навколишнє природне середовище.	Актуально в частині моніторингу Стану водного середовища, атмосферного повітря, поводження з відходами, фізичних факторів впливу на навколишнє природне середовище
Програш охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2014-2020 роки, затверджена рішенням обласної рада від 17.06.2014 року	Проблема поводження з відходами, втому числі і небезпечними; Забруднення підземних водоносних горизонтів через недіючі артезіанські свердловини; Забруднення поверхневих водних ресурсів стічними водами. Утилізація непридатних до використання хімічні засоби захисту рослин;	Актуально в частині: - поводження з небезпечним відходами; - забруднення підземних водоносних горизонтів; - забруднення поверхневих водних об'єктів стічними водами.
Регіональна цільова Програма розвитку водного господарства Чернігівської області на період до 2021 року, затверджена рішенням обласної рала від 29 03.2013 року	Створення сприятливих умов для ефективного функціонування водного господарства і реалізації державної полонки у сфері управління, використання та відтворення водних ресурсів за басейновим принципом: Забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь, управління водними ресурсами; Захист сільських насосних пунктів і сільської господарських угідь від шкідливої дії вод; Екологічне оздоровлення басейну річки Дніпро та поліпшення Якості питної води.	Актуально в частині - використати га відтворення водних ресурсів.
Програма використання та охорони ШМ Чернігівській області на 2011-2020 роки, затверджена рішенням обласної раза від 25.03.2011	Удосконалення земельних відносин га створення сприятливих умов для сталого розвитку землекористування міських і сільських територій.	Актуально в частині землекористування, зміни цільового призначення земель

Назва програми національного регіонального місцевого рівнів	Завдання цілі напрямки програм	Зв'язок з документами державного планування
	Соціальна проблема села, розвитку високоефективного Конкурентного сільськогосподарського виробництва. Збереження природних цінностей	
Стратегія сталого розвитку Чернігівської області. Затверджена рішенням двадцять п'ятої сесії Обласної ради шостого скликання 28 травня 2015 року	комплексний розгляд територіальних громад, захист і Збереження територій (збереження та охорона навколишнього природного середовища формування створення умов для здорового населення, створення рівня умов для інвестиційної привабливості Залучення інвестицій, розвиток підприємств	Актуально частині розвитку територіальних громад залучення інвестицій

Стійкий сніговий покрив спостерігається з 22 листопада по 19 лютого, висота снігового покриву коливається від 7 до 32 см. (середня - 19 см). Число днів з сніговим покривом 45-110. і глибина промерзання ґрунту від 24 до 141 см. *

Домінуючі напрямки вітру - у холодний період південний, південно-західний, західний, північно-західний в теплий період — західний, південно-західний і північний. Максимально можливі швидкості вітру 17 м/с щорічно. 20-21 м/с один раз на 5-10 років. 22-23 м/с один раз на 15-20 років

В цілому метеорологічні характеристики району розміщення земельної ділянки детального плану території сприяють розсіюванню викидів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі. Виникнення надмірних концентрацій забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери внаслідок несприятливих кліматичних умов не прогнозується.

Останні роки спостерігається динаміка трансформації клімату, пов'язана з глобальним потеплінням, що доведено багаторічними метеорологічними спостереженнями. За даними дослідження клімату України свідчать, що в протязі останніх десятиліть температура і деякі інші метеорологічні параметри відрізняються від значень і кліматичну норму. (1960-1990 р.р). Середньорічна температура повітря за останні двадцять років (1991-2010 рр.) у порівнянні з цим показником зросла на 0,8°C, відбувся перерозподіл кількості опадів по регіонах України і хоча в цілому за рік кількість опадів залишилося практично без змін, зростання кількості стихійних метеорологічних явищ (дуже сильного дощу, сильного вітру, дуже сильного снігопаду, сильного туману і інше, а також протязі останнього десятиліття почастишали прояви хвиль тепла. Моделювання клімату для території України свідчить про те, що зростання температури повітря в подальшому триватиме, подальша зміна кількості опадів протязі року приведе до зміщення кліматичних сезонів, зміни тривалості вегетаційного періоду, зменшення тривалості залягання стійкого снігового покриву, зміни водних ресурсів місцевого стоку тощо.

Прогнозні зміни стану клімату, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Враховуючи, що однією з причин зміни клімату і глобального потепління надходження у атмосферне повітря великої кількості парникових газів, джерелами яких в основному є біосферні викиди (дихання, життєдіяльність живих організмів, розкладання органіки та ін), та техногенні викиди, що надходять в основному від підприємств енергетики, транспорту тощо. зміни клімату, якщо документ державного планування не буде затверджено, не відбуватиметься.

2.2. ІНЖИНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ

Придатність території з метою зміни цільового призначення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства на земельну ділянку для розміщення і експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій по характеру природних умов, з точки зору інженерною освоєння, транспортного сполучення, тощо, визначено як таку, що відповідає 2-й категорії (придатні території, що не потребують спеціальних заходів з інженерного захисту).

Земельна ділянка детального плану розміщується в межах Українського кристалічного щита, поза межа населеного пункту. В геологічному відношенні ділянка належить до четвертої моренної тераси, ґрунтова основа майданчику знаходиться в стабільному стані. Ніяких змін її характеристик і будови, пов'язаних з антропогенною діяльністю, не спостерігається. Рельєф ділянки спокійний, місцевих змін форми рельєфу на ділянці немає. *Прогнозовані зміни інженерно-геологічних умов, якщо документ державного планування не буде затверджено.*

Внаслідок відсутності інженерної діяльності людини зміни геологічних умов і динаміки верхніх горизонтів темної кори, а також розвиток зміни інженерно-геологічних умов не відбуватиметься.

2.3. АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря Ніжинського району є агропромисловий сектор і дорожні транспортні засоби, а також враховуючи наближеність земельної ділянки детального плану території до населеного пункту, існуючи виробничі потужності міста

За даними Управління статистики в Чернігівській області [8], викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по Ніжинському району у 2020 році склали 886,8 тонн, що складає 3,51% від загального обсягу викидів по Чернігівській області. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел по Ніжинському району у розрахунку на одну особу склали 17,15 кг і в розрахунку

Динаміка викидів в атмосферне повітря по Ніжинському району за останні три роки наведена в наступній таблиці 2.3.1

Таблиця 2.3.1

Роки	Викиди в атмосферне повітря, всього, тисяч тонн	Щільність викидів у розрахунку на 1 кв. км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг
2018	0,704	449,553	25,10
2019	0,714	449,643	26,90
2020	0,749	478,289	27,15

Викиди інших забруднюючих речовин по Ніжинському району за 2019 рік,

діоксиду сірки і азоту діоксид склали 26,9 та 10,3 тонни відповідно, що становить 0,42% і 0,29% відповідно від загального обсягу викидів цих речовин по Чернігівській області.

За даними інтерактивної Карти України гігієнічна оцінка забрудненості атмосферного повітря Ніжинського району за індексом забрудненості, який розрахований за основними (пил, сірчаний газ, двоокис азоту, окис вуглецю) і специфічними забруднювачами (галогени, органічні сполуки, метали, завислі речовини), оцінюється як менша одиниці і вважається допустимою. Підсумовуючи накладені данні можна зазначити наступне;

- за даними статистичної звітності спостерігається незначна динаміка збільшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря по Ніжинському району у порівнянні з іншими районами Чернігівської області за своїми обсягами незначні, за темпами росту несуттєві;
- в доступних джерелах інформації дані про стан атмосферного повітря у Ніжинському районі відсутні, однак враховуючи наявну виробничу структуру Ніжинського району, м Ніжин, а також враховуючи територіальне розташування земельної ділянки детального плану території, можна припустити, що забруднення атмосферного повітря в місці розташування даної земельної ділянки не перевищує нормативних значень.

Прогнозні зміни стану атмосферного повітря, якщо документ державного планування не буде затверджено.

В разі якщо документ державного планування не буде затверджений, зміни стану атмосферного повітря не відбуватиметься, як у бік погіршення, так і у бік покращення. Основним джерелом забруднення атмосферного повітря є викиди забруднюючих речовин пересувними і стаціонарними джерелами. Зменшення впливу викидів забруднюючих речовин на стан атмосферного повітря можливе шляхом виконання організаційно-технічних заходів, таких як улаштування мережі зелених насаджень загального та обмеженого користування, формування зелених насаджень спеціального призначення, використання пилогазоочисного устаткування, впровадження нових технологій, відмова від використання застарілої автомобільної техніки. Однак виконання таких заходів потребує фінансових витрат, в тому числі з боку громади Ніжинського району, бюджет якої формується за рахунок надходжень.

2.4. ВОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Згідно з гідрологічним районуванням України земельна ділянка детального плану території знаходиться в межах Деснянської області надмірної водності. Територія детального плану безпосередньо розташована в басейні р. Остер, яка протікає зі сходу на захід та розміщується у північному напрямку від земельної ділянки детального плану. Річка довжина річки 199 км. кілометрів на річці розташовано населені пункти місто Ніжин, пгт Козелець, м.Остер. Живлення річки підземне, дощове, навесні снігове. Результати моніторингу якості води в річці у вільному доступі відсутні.

Основним джерелом забруднення річки є поверхневий стік, який формується на водозбірній території, а також існуючі скиди, в тому числі несанкціоновані, промислових і комунальних стічних вод, які привносять максимальну кількість забруднень. Поверхневий стік, що формується на сільськогосподарських угіддях, розташованих в межах водозбірної території, містить у своєму складі частки мінеральних та органічних добрив, а також мінеральну домішку, в результаті чого окрім забруднення води може відбуватися обміління і замулювання поверхневого водного об'єкту. Найбільш розповсюдженими забрудненнями води поверхневих водних об'єктів є нітрити, феноли, нафтопродукти, сполуки важких металів та патогенні мікроорганізми. Виходячи з викладеного та враховуючи тенденцію зменшення водності поверхневих водних об'єктів Чернігівщини, яке має стійку направленість за останні роки, можна припустити, що окремі гідрохімічні показники якості води р Остер, такі як, залізо загальне, нітрити, вміст органічних речовин за ХСК та БСК, а також колі-індекс, в залежності від сезону можуть перевищувати значенням граничнодопустимих концентрацій для водойм комунально-побутового водокористування. За даними інтерактивної Карти України [5] ступінь забруднення поверхневих вод Ніжинського району за гігієнічною класифікацією (за органолептичними і токсикологічними властивостями, санітарним режимом та бактеріологічними показниками) помірна.

У гідрологічному відношенні земельна ділянка детального плану розміщується в межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Як підземний стік ґрунтових вод, так і слабкий поверхневий стік направлений в сторону русла р. Остер. За даними Звіту про результати розвідки підземних вод для господарсько-питного водопостачання міста Ніжин Чернігівської області ділянка розвідки приурочена до північного борту Дніпровсько-Донецької западини. У процесі розвідки вивчалися водоносні горизонти олігоценної і еоценових відкладень. Для організації централізованого водопостачання м Ніжин обраний водоносний еоценовий теригенний горизонт. Глибина його залягання 86,0-90,0 м, середня потужність 24 метрів, напір 82,36-86,35 м, дебіти свердловин 2,86-10 л/с при зниженні 7,23-27,15 м, питомий дебінт 0,11-1,38 л/с. Води гідрокарбонатні кальцій-магнієві з мінералізацією 0,31 г/л. Якісний склад відповідає гігієнічним вимогам. Експлуатаційні запаси оцінені гідродинамічним методом в кількості 8,5 тис. м³/добу сумарно за категоріями А + В + СІ.

Основними джерелами забруднення підземних вод є стихійні звалища відходів, водопроникні вигрібні ями на ділянках приватної забудови садибного типу, забруднені води поверхневих водойм, надмірне застосування добрив та отрутохімікатів.

В подальшому спостерігатися динаміка зміни стану поверхневих водних об'єктів середовища у бік погіршення. За рахунок зменшення сталих обсягів поверхневого стоку і як наслідок зменшення водності та/або значних атмосферних опадів продовжиться обміління річок за рахунок замулення, на фоні зміни обсягів водності погіршуватимуться якісні показники води в річці. Відсутність централізованих систем водовідведення стічних вод як атмосферних опадів, так і господарсько-побутових стічних вод, відсутність очисних споруд

стічних вод, чисельна кількість негерметичних вигрібних ям на присадибних ділянках м Ніжин, порушення режимів використання зон санітарної охорони джерел водопостачання, прибережних захисних смуг водотоків та водойм, в подальшому погіршуватимуть стан водного середовища в цілому та підвищують ризики захворювання населення.

Прогнозні зміни стану водного середовища, якщо документ державного планування не буде затверджено.

В разі якщо документ державного планування не буде погоджений, динаміка зміни стану водного середовища відбуватиметься у бік погіршення. Враховуючи, що основаними заходами, націленими на покращення стану водних ресурсів є організація систем централізованого водовідведення і очищення стічних вод, виконання обмежень у використанні прибережних захисних смуг водотоків та водойм, покращення наявної системи поводження з відходами, поліпшення стану наявного автомобільного парку, застосування систем оборотного водокористування, що потребує значних фінансових витрат, в тому числі з боку громади Ніжинського району, бюджет якої формується за рахунок надходжень від підприємницької діяльності, тому відмова від залучення інституцій у розвиток території у підсумку призведе до подальшої деградації водного середовища.

2.5. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ТА СТАН ҐРУНТУ.

Згідно агроґрунтового районування [5] територія земельної ділянки детального плану розташована в межах південно-західної провінції, воднольодовикової рівнини, Ґрунти дерново-середньо-і слабопідзолисті чорноземи опідзолені, чорноземи типові, лучно чорноземні, ґрунти надмірно зволожені, характеризуються невисокою родючістю. Вміст гумусу у шарі глибиною до 30 см складає 1,5-2 %. Кислотність і лужність ґрунту від 4 до 5 за показником рН. Рівень забезпеченості ґрунтів азотом (N1), фосфором (P) і калієм (K) дуже низький, ґрунти - слабо-і середньо дерново-підзолисті, переважно оглеєні. Ступінь еродованості ґрунтів незначна від 1 до 10 %.

Джерелами забруднення ґрунту в межах земельної ділянки детального плану території є в основному викиди забруднюючих речовин та несанкціоновані звалища сміття. За даними інтерактивної Карти України [5] ступінь забрудненості території Ніжинського району (за кратністю сумарних допустимих величин) нижче середньої. Ймовірна оцінка антропоєкологічного ризику за сумарною щільністю радіаційної забрудненості території (умовні одиниці) незначна (від $5,1 \cdot 10^4$ до $1 \cdot 10^3$). Антропоєкологічна оцінка сумарного пестицидного навантаження на ґрунти (в умовних одиницях) менша 1 та вважається допустимою.

Прогнозні зміни стану земельних ресурсів і ґрунту, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Зміна якісних показників земельних ресурсів і ґрунту, якщо документ державного планування не буде затверджений, не відбуватиметься, однак припинення використання земельних ресурсів призведе до їх занедбаності, до не упорядкованості земельних відносин, до втрати основного засобу виробництва, яке забезпечує просторові та територіальні передумови розвитку інвестиційної діяльності, яка сприяє економічному та соціальному розвитку громади.

2.6. РОСЛИННИЙ ТА ТВАРИННИЙ СВІТ, БІОРІЗНОМАНІТТЯ, ЛАНДШАФТ

Детальний план території розміщується в межах території округу дубово-соснових, дубових, соснових лісів, заплавних луків. Безпосередньо на земельній ділянці детального плану території рослинність представлена у вигляді трав'яного покриву. Ландшафт представлений алювіально-зандровою рівниною з дерново-підзолистими і дерновими глейовими ґрунтами, з суборами і борами. Відсоток площі природних елементів в загальній площі ландшафту в межах від 30-40% і класифікується як середній. Лісистість району у відсотках до загальної площі від 20 до 30%. Рослинність лісових масивів, наближених до території детального плану

в основному представлена сосною звичайної *Finns silvestris*}. у вздовж наявних проїзних доріг найбільш розповсюдженими видами листяних дерев - вільхи клейкої (*Alnus ulusiinosa*.Gaertli). тополі ясена звичайного лини серцелистої

Тваринний світ навколо території об'єкта планованої діяльності характеризується наявністю видів, що легко пристосовуються до життя на видозмінених урбанізованих територіях, які активно використовуються людиною. Поширеними у даній місцевості є такі види тварин як їжак білочеревий, бурозубка звичайна, полівка сіра, миша жовтогорла . миша польова Серед птахів поширеними видами на прилеглій території є жайворонки польовий (*Anthus praiensis*). шпак звичайний, горобець польовий, шеврик лучний, трав'янка лучна . канюк звичайний, лунь лучний, лелека білий. Далі види птахів пристосовані до напівприродних умов навколишнього середовища, зміненого діяльністю людини. Серед плазунів поширеними є ящірка. прутка, жаба трав'яна . жаба гостроморда. ропуха сіра, тритон звичайний, ящірка прудка, вуж звичайний, гадюка звичайна, серед комах мають поширення коник зелений , мураха звичайна, сонечко семикрапкове та інші.

Згідно Переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду Чернігівської області станом на 01.01.2014 року, складеного Департаментом екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА найбільш наближеними до території детального плану є такі об'єкти природно-заповідного фонту :

Греческий квартал, який був заснований в середині 17 століття.

Культова споруда «Церков всех святых», яка була збудована в 1782 р.

Пам'ятник архітектури «Гимназия высших наук», яка була відкрита в 1820 р.

Спасько преображенська церква, храм в стилі бароко.

Відомості щодо наявних видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні в межах земельної ділянки детального плану території та на прилеглих територіях у доступних джерелах інформації відсутні.

Прогнозні зміни стану рослинного, тваринного світів, біорізноманіття. ландшафту, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Враховуючи, що основними загрозами біорізноманіття зменшення площі лісів, зон рекреаційного призначення, площ природно-заповідного фонду, зміни стану рослинного, тваринного світів, біорізноманіття, ландшафту, якщо документ державного планування не буде затверджено, не відбуватиметься. Найбільш ефективними способами збереження видів природної фауни, флори і локальних популяцій! є організація у місцях їхньої зростання заповідників, заказників та інших категорій об'єктів природно-заповідного фонду, тому відмова від затвердження детального плану території ніяким чином не позначиться на цих компонентах довкілля.

2.7. ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ

2.7.1 Здоров'я населення.

За даними [14] на захворюваність та здоров'я населення впливають шість основних чинників: 1) генетична спадковість населення, 2) природне середовище (лікувальні та рекреаційні властивості ландшафтів, лісових масивів, підземних вод тощо (позитивні чинники), забруднення атмосферного повітря стаціонарними та пересувними джерелами, забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, радіаційне забруднення, неефективне поводження з відходами тощо (негативні чинники)); 3) демографічна ситуація та демографічна поведінка (очікувана тривалість життя, середній вік населення, рівень смертності, статевовікова структура населення, масштаби та інтенсивність міграційних процесів тощо), 4) рівень розвитку та особливості організації системи охорони здоров'я (забезпеченість медичною інфраструктурою та фахівцями, якість та фізична і економічна доступність надання медичних послуг; рівень вакцинації населення; своєчасність проведення медичних реформ, ефективність управління медичною сферою, підготовка кадрів для охорони здоров'я, державне фінансування медичної сфери тощо); 5) соціально-культурне середовище та спосіб життя населення (рівень соціальної напруги, поширення соціальних хвороб (тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії), особливості харчування, особливості середовища проживання, праці, відпочинку (у тому числі, наприклад, стреси, гіподинамія); поширення міського способу життя рівень релігійності населення тощо); 6) рівень та особливості соціально-економічного розвитку території (спеціалізація регіонів, рівень індустріалізації, рівень безробіття, доходів та витрат населення, поширення бідності, сформованість середнього класу тощо). Для аналізу стану здоров'я населення Ніжинського району використані дані, надані Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної адміністрації листом 01-07/5434 від 07.11.2019 року. Загальна захворюваність населення оцінюється за показниками поширення хвороб, первинної захворюваності та інвалідності. Показники захворюваності населення Ніжинського району за останні три роки наведені в наступній таблиці 2.7.1

Таблиця 2.7.1

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік	
	Ніжинський район	Чернігівська область	Ніжинський район	Чернігівська область	Ніжинський район	Чернігівська область
Захворюваність на 100 тисяч населення, в т.ч	3532,0	72223,2	5972,9	72092,9	5358,1	65866,7
Хвороби органів дихання	4971,5	36886,4	4252,0	35624,6	4234,7	33363,6
Травми, отруєння	589,1	5381,6	644,0	5634,3	326,4	5423,0
Хвороби системи кровообігу	575,1	3940,8	562,7	3986,2	667,6	3577,6
Хвороби системи травлення	117,7	2141,1	175,3	2001,4	149,5	1623,0

Показники захворювання	2018рік		2019рік		2020рік	
	Ніжинський район	Чернігівська область	Ніжинський район	Чернігівська область	Ніжинський район	Чернігівська область
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	212,4	2075,2	138,1	2154,8	346,3	1965,3
Загальна захворюваність на туберкульоз	8,5	83,5	12,4	75,4	14,0	73,7

За даними таблиці за останні два роки у порівнянні з 2018 роком спостерігається незначна динаміка росту захворюваності населення Ніжинського району. У структурі захворюваності населення працездатного віку Ніжинського району перше місце посідають хвороби органів дихання (62,5 - 64%), друге - травми, отруєння та інші дії зовнішніх причин (4,4 - 4,9 %), третє хвороби органів крові та кровотворних органів (3,5-4,8%), четверте - хвороби системи травлення (1,765-2,2%), п'яте - деякі інфекційні та паразитарні хвороби (1,5-1,7%), останнє загальна захворюваність на туберкульоз (0,05-0,1%). Показники загального захворювання і захворювання органів дихання населення Ніжинського району не перевищують зазначені показники захворюваності населення Чернігівської області, Найвищий показник захворювання населення Ніжинського району стосуються органів дихання, та є характерним як для Чернігівської області, так в цілому для України. Одной з причин високої захворюваності органів дихання є біохімічні чинники навколишнього середовища, які надходять до організму через харчові ланцюги, що включають хімічний склад ґрунту, повітря та води, а також живі збудники та їх токсичні продукти, отруйні рослини та алергени рослинного походження тощо.

Значний вплив на поширення захворюваності населення також мають демографічні характеристики населення, зокрема, коефіцієнти смертності та природного приросту населення, статеві-вікова структура, середній вік та очікувана тривалість життя населення. В результаті низького рівня народжуваності та досить високого рівня смертності спостерігається депопуляція населення Ніжинського району, області та України в цілому. Одним з чинників збільшення рівню смертності населення є зміна клімату, яке супроводжується збільшенням частоти хвиль спеки, частоти високих денних і нічних температур. Вплив високих температур в першу чергу відчують на собі представники старших вікових груп, діти раннього віку, особи зі слабким здоров'ям - найбільш вразливі категорії населення. Більшість додаткових смертних випадків під час наступу екстремальних температур припадає на людей, у яких вже було захворювання серцево-судинної системи, органів дихання, діабету тощо,

2.7.2 СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ

Ніжинський район, розташований на сході Чернігівської області. Межує з Куликівським, Борзнянським, Ічнянським, Бобровицьким, Прилуцьким та Носівким районами. Відстань до обласного центру автомобільними шляхами- 113 км. Площа території району 1514 кв.км. Населених пунктів 72, у тому числі одне місто Ніжин, Середня чисельність населення Ніжинського району за даними Управління статистики в Чернігівській області [8], за останні три роки: 2017 рік - 25800 осіб 2018 рік - 25843 особи, 2019 рік — 25616 осіб. Основні показники соціально-економічного розвитку Ніжинського району наведені в наступній таблиці 2.7.2

Табл.2.7.2

Показник	2018 рік	2019 рік
Чисельність наявного населення (на початок року, наступного за звітним) 1, тис. осіб	25843	25616
Природний приріст (скорочення) населення, осіб	-347	-227
Міграційний приріст (скорочення) населення, осіб	81	15
Середньооблікова кількість штатних працівників», осіб	3841	3407
Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників, грн	3693	5451
Заборгованість із виплати заробітної плати ,тис.грн(на початок року, наступного за звітним)	-	-
Кількість дошкільних навчальних закладів, од	18	22
у них: дітей, осіб	651	670
Кількість денних загальноосвітніх навчальних закладів, од	23	22
у них: учнів, осіб	2651	2174
Кількість лікарів усіх спеціальностей, осіб	54	57
Кількість середнього медичного персоналу, осіб	235	225
Кількість лікарняних ліжок ⁵ , одиниць	165	145
Забезпеченість населення житлом (у середньому на одну особу) всьогоб, м2 загальної площі	33,0	35,5
Клубні заклади, од	50	
Бібліотеки, од	27	
Кількість малих підприємств/на 10 тис. осіб наявного населення	71/29	82/32
Кількість середніх підприємств/ на 10 тис. осіб наявного населення	5/2	8/2
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг), тис.грн	743136,6	734579,7
Питома вага продукції (товарів, послуг) реалізованої малими підприємствами 7, %	53,0	49,4
Питома вага продукції (товарів, послуг) реалізованої середніми підприємствами ⁷ , %	47,0	50,6
Фінансовий результат (сальдо) до оподаткування, тис.грн	96550,0	125120,8
Частка збиткових підприємств, %	21,4	18,7
Обсяг роздрібного товарообороту підприємств ⁸ , тис/грн	85515,2	
Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі тис.грн		93415,5
Темі зростання (зниження) роздрібної товарообороту підприємств до попереднього року	82,3	102,4
Капітальні інвестиції (у фактичних цінах) , тис.грн	62878	86942
Капітальні інвестиції на одну особу (у фактичних цінах) грн	2212,0	3092,9
Валовий збір зернових і зернобобових культур у сільськогосподарських підприємствах (у вазі після доробки), тис.т	697,5	870,8
Валовий збір цукрових буряків (фабричних) у сільськогосподарських підприємствах, тис	-	-
Валовий збір насіння соняшнику в сільськогосподарських підприємствах (у вазі після доробки), тис.т	96,8	98,6
Валовий збір овочів у сільськогосподарських підприємствах, тис.т	-	
Виробництво м'яса в сільськогосподарських підприємствах, тис.т	0,7	0,8
Виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах, тис.т	11,1	12,0
Кількість великої рогатої худоби в сільськогосподарських підприємствах, тис. голів (на кінець року)	6,3	6,0
Кількість корів у сільськогосподарських підприємствах, тис. голів (на кінець року)	2,6	2,3
Кількість свиней у сільськогосподарських підприємствах, тис. голів (на кінець року)	-	-

Показник	2019рік	2020рік
Кількість овець та кіз сільськогосподарських підприємств, {на кінець року)		
Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) на одну особу населення І І . грн	3115,4	4007.8
Обсяги торгівельних робіт, виконаних власними силами підприємств (у фактичних цінах) тис.грн	14	16
Прийняття в експлуатацію житла м ² .аіальної площі	1277	770
Прийняття її експлуатацію житла на 1000 населення, м ² загальної площі	45	80
Перевеземо вантажів автомобільним транспортом тис.т	270.7	318.4
Вантажооборот автомобільного транспорту, тис.км	7426,Ч	8X60.8
Перевезено пасажирів автомобільним транспортом тис. осіб	134,4	54.8
Пасажиरोоборот автомобільного транспорт млн.пас.км	3.5	2.6

Соціально-економічні проблеми та ризики району

- недостатня кількість робочих міст», високий рівень безробіття населення працездатного віку;
- природне скорочення чисельності населення, зростання демографічного навантаження на особу працездатного віку низький рівень розвитку соціальної і комунальної сфери;
- вузький спектр виробничої діяльності:

Передумови для подальшого соціально-економічного розвитку:

- сприятливе географічне положення ;
- наявність інвестиційна привабливих земельних ресурсів;
- наявний потенціал трудових ресурсів;
- диверсифікація промислового виробництва.

Стратегічним напрямком розвитку Ніжинського району є формування високоефективного виробничого комплексу, орієнтованого на досягнення сталого розвитку, що є можливим за рахунок максимально ефективного використання ресурсного потенціалу, об'єднання економічних, соціальних та екологічних інтересів, проведення активної, інвестиційної політики, стимулювання підприємств з метою підвищення рівня якості життя громади.

Прогнозні зміни здоров'я населення і соціально-економічних умов, якщо документ. державного планування не буде підтверджено.

Якщо документ державного планування не буде затверджений, зміни показників захворюваності населення не відбуватимуться, поліпшення соціально-економічних умов також не відбуватиметься. Внаслідок вузької сфери економічної діяльності району (агропромислової). в несприятливі для сільськогосподарської діяльності роки, відбуватиметься стагнація соціально-економічних показників внаслідок зменшення обсягів реалізації сільськогосподарської продукції, що у підсумку не забезпечуватиме сталий розвиток району в майбутньому.

2.8. SWOT -АНАЛІЗ ЕКОЛОПІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ РОЗМІЩЕННЯ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ.

SWOT -аналіз екологічної ситуації території розміщення детального плану виконаний на основі аналізу характеристики компонентів поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення і соціально-економічних умов, наведених у пунктах 2.1-2.7 та представлений у наступній таблиці 2.8.1

Таблиця 2.8.1

Сильні сторони	Слабі сторони
Розвинена інфраструктура залізничною, автомобільного транспорту	Значна частина забруднення атмосферного повітря автомобільний транспорт;

<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
Вигідне географічне розташування: на перетині транспортних та залізничних шляхів.	Низький рівень впровадження енергоефективних технологій; Відсутність єдиної консолідуючої природоохоронної програми або стратегії. Недостатній розвиток і благоустрій рекреаційної зони вздовж водотоків Збільшення обсягів промислових і побутових відходів; Відсутність аналізу захворюваності населення у зв'язку із забрудненням довкілля;
<i>Можливості</i>	<i>Загрози</i>
Розширення сфери економічної діяльності району Розвиток території, збільшення можливостей фінансування економічних, соціальних та екологічних програм	Політична нестабільність і воєнні дії на сході України; Продовження економічної стагнації через політичну кризу Погіршення здоров'я населення внаслідок забруднення довкілля

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).

З метою визначення основних факторів впливу у ході CEO була проведена оцінка факторів ризику і потенційного впливу на компоненти довкілля з урахування характеру і масштабів детального плану території, а також її функціонального призначення. Результати оцінки представлені у форматі матриці напівкількісної оцінки, заснованої на просторовому ранжуванні факторів потенційного впливу.

Серед основних факторів впливу, пов'язаних зі розміщенням та експлуатацією основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд є ймовірне зниження якості повітря, зменшення площі земель сільськогосподарського призначення та відповідно збільшення площі земель промислового призначення, зміни стану водного, соціально-економічного середовища, середовища, ґрунту, біорізноманіття тощо.

Основні фактори впливу на стан довкілля, в тому числі на здоров'я населення, в результаті запропонованої зміни призначення території наведені в таблиці 3.1.

Площі територій, які ймовірно зазнають впливу, приймалися виходячи з заявленої площі земельної ділянки детального плану території, зон можливого впливу виходячи з фактору впливу і розмірів охоронних зон, встановлених будівельним і санітарним нормативами для відповідних видів виробничої діяльності

Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та ставу його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Таблиця 3.1

Компонент ймовірного впливу	Площі територій, яка можливе зазнає впливу	Опис негативного чи позитивного впливу	Фактор потенційного життєвоогумільного впливу	Характер впливу	Бач впливу
Повітря	Безпосередньо площа детального плану розміром 0,5 га, додаткове зазнає впливу прилегла територія детального плану, обмежена розміром санітарно-захисної зони від джерел шкідливості. Загальна площа впливу з урахування перспектив розвитку не перевищуватиме 1 км ²	Ймовірне зниження якості повітря наслідок його забруднення викидами мору діючих речовин, збільшення рівню шуму викидів функціонування виробничого об'єкту, внутрішньої і зовнішньої транспортної інфраструктур, задіяних в процесі його функціонування	Викиди забруднюючих речовин від промислового об'єкту, що розміщуватиметься в межах детального плану території, від транспортних засобів, які задіяні в процесі його функціонування та які працюють на виконавчому валів	Помірний негативний вплив локального характеру	-1
Земельні ресурси, ґрунт	Безпосередньо площа детального плану розміром 0,5 га	Введення 1 ^о обороту земель сільськогосподарського призначення та переведення її в категорію земель промислового призначення Утворення відходів II- IV класів небезпек	Порушення природної структури ґрунтового покриву, підвищення ризику забруднення ґрунту, зміна хімічного складу верхнього шару ґрунту внаслідок присутності у викидах та підходах промислового об'єкту забруднюючих речовин, що надходять у ґрунт з повітря та/або разом з дощовими і талими водами	Помірний негативний вплив локального характеру	-1
Водне середовище	Безпосередньо площа детального плану розміром 0,5 га Загальна площа впливу з урахування перспектив розвитку не перевищуватиме 1 км ²	Забезпечення питних потреб працюючого персоналу об'єкту, що розміщуватиметься в межах детального плану території, збільшення обсягів відобування питних підземних води артезіанськими свердловинами, утворення виробничих, господарсько-побутових стічних вод, дощових та талих вод	Підвищення ризику зміни рівню питних підземних вод, виснаження підземного водоносного горизонту, підвищення ризику забруднення водного середовища	Помірний негативний вплив локального характеру	-1

Компонент ймовірного впливу	Площа території, яка можливе зазнає впливу	Опис негативного чи позитивного впливу	Фактор потенційного негативного кумулятивного впливу	Характер впливу	Бал впливу
		формуватимуться в межах виробничої території			
Біорізноманіття	Безпосередньо площа детального плану розміром 0,5 га додаткове зазнає впливу прилегла територія детального плану, обмежена зонами впливу від функціонування промислового об'єкту, що розміщуватиметься в межах детального плану території і зовнішньої транспортної інфраструктури, задіяної в процесі його функціонування.	Зміна кількості, різноманітності форм живих організмів, видів локальної екосистеми Зона впливу детального плану території не розповсюджується на зони рекреаційного призначення, об'єкти природно-заповідного фонду	Руйнування існуючих екологічних зв'язків та деградація природних угруповань	Можливий помірний негативний вплив локального характеру Висока ступінь невизначеності в частині наявного біорізноманіття в межах площі території, яка можливе зазнає впливу В частині наявних об'єктів ГОФ-не очікується	0
Соціальне середовище	Територія Ніжинського району району, м Ніжин	Зміна умов соціально-економічного середовища таких як трудова зайнятість, здоров'я населення, доходи і рівень життя, економічний розвиток території, інвестиційна діяльність, формування оптимального сценарію майбутнього сталого розвитку на фоні збалансованого природокористування і охорони довкілля		Можливий помірний негативний в частині здоров'я населення Помірний позитивний вплив в частині соціально-економічного середовища	-1 +1

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).

Виходячи з оцінки факторів ризику і потенційного впливу на компоненти довкілля був проведений аналіз чинників і ризиків потенційного кумулятивного впливу з метою ідентифікації найбільш значущих екологічних проблем, в тому числі ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документу державного планування.

Основними негативними факторами впливу детального плану території, які вноситимуть внесок у формуванні негативних кумулятивних ефектів на даній території є забруднення атмосферного повітря, утворення відходів. Оцінка кумулятивних впливів на конкретний реципієнт дозволила ідентифікувати найбільш значущі екологічні проблеми, які стосуються документу державного планування, а також визначитися з основними цілями охорони довкілля, тому числі здоров'я населення.

Узагальнені результати факторів ризику кумулятивного впливу, найбільш значущі екологічні проблеми, в тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документу державного планування, а також цілі охорони довкілля, пов'язані з провадженням документу державного планування місцевого рівню, наведені в таблиці 4.1

Таблиця 4.1

Фактори негативного впливу детального плану території за даними таблиці 3.1	Фактор потенційного кумулятивного негативного впливу	Екологічна проблема	Ціль охорони довкілля, в тому числі здоров'я населення
Атмосферне повітря помірно негативний вплив (-1)	Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту, промислових/сільськогосподарських об'єктів	Посилення антропогенної дії на стан атмосферного повітря	Пом'якшення впливу шляхом застосування повітряохоронних заходів організаційно-технічного характеру
Земельні ресурси, ґрунт, помірно негативний вплив (-1)	Збільшення площі земель виробничого призначення Утворення відходів	Зменшення площі земель сільськогосподарського призначення Збільшення обсягів утворення відходів, включаючи небезпечні	Збереження родючого шару земельної ділянки. Розв'язання проблем знешкодження і використання специфічних відходів шляхом вторинної переробки безпосередньо в межах території детального плану, використання сучасних технологій і обладнання

Виконання передбачених цілей охорони довкілля, спрямованих на забезпечення екологічних потреб населення, підтримання екологічної безпеки, раціональне використання, охорону і відтворення природних ресурсів забезпечить пом'якшення негативного впливу запропонованих змін призначення території

Негативні фактори впливу та значущі екологічні проблеми, які стосуються документу державного планування, не поширюватимуться на території та об'єкти природно-заповідного фонду Чернігівської області, внаслідок їх територіальної віддаленості від місця розміщення земельної ділянки детального плану території.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.

В розділі наводиться зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені іншим державним стратегічним програмами, які діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, та стосуються детального плану території, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Аналіз відповідності детального плану території зобов'язанням у сфері охорони довкілля на державному і регіональному рівнях, наведений в таблиці 5.

Аналіз відповідності детального плану території зобов'язанням у сфері охорони довкілля на міжнародному рівні, наведений в таблиці 6.

Більшість заходів, передбачених детальним планом території, в частині розвитку території, інженерної інфраструктури, поводження з відходами, використання сучасного високоефективного устаткування тощо відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та за умови виконання передбачених зобов'язань сприятиме пом'якшенню негативного впливу запропонованої зміни призначення території.

Шляхами врахування зобов'язань у сфері охорони довкілля під час підготовки детального плану території є:

- в частині охорони археологічної спадщини: погодження проекту відведення земельної ділянки та погодження проектів містобудування з урахуванням експертного висновку за результатами наукової археологічної експертизи зазначених документів;
- в частині територій і об'єктів природно-заповідного фонду: врахування наявних охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час розробки проектно-планувальної та проектно-документації;
- в частині погодження детального плану території: погодження проектів забудови, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на довкілля із врахуванням висновку органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

В разі затвердження документа державного планування зобов'язані у сфері охорони довкілля також необхідно буде врахувати на стадії розроблення проекту будівництва об'єкту детального плану території.

Аналіз відповідності детального плану території зобов'язанням у сфері охорони довкілля на державному і регіональному рівнях

Таблиця 5

Назва програм національного, регіонального місцевого рівнів	Екологічні цілі	Компонент довкілля, що стосується детального плану території	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, що стосуються документу державного планування	Ступінь формальної відповідності (+) повне; (+/-) часткове (-) не відповідає (0) нейтральне
Постанова Верховної Ради України "Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки"	Охорона довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки на державному рівні.	Атмосферне повітря, ґрунт.	Організація техногенного середовища на основі впровадження новітніх наукових досягнень, енерго-і ресурсозберігаючих технологій, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів, застосування відновлюваних джерел енергії, розв'язання проблем знепечення і використання всіх видів відходів	(+) повне
ЗУ "Про охорону археологічної спадщини" Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 26, ст.361	Охорона археологічної спадщини, регулювання суспільних відносин у сфері охорони, дослідження та збереження археологічної спадщини	Дані щодо наявності або відсутності об'єктів археологічної спадщини в межах земельної ділянки детального плану території відсутні	Збереження археологічної спадщини як джерела колективної пам'яті та засобу історичних і наукових досліджень	(+) повне
Державна цільова екологічна програма проведення моніторингу навколишнього природного середовища, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. N 1376	Моніторинг стану довкілля	Атмосферне повітря, водне середовище, ґрунт	Моніторинг стану водного середовища, атмосферного повітря, поводження з відходами, фізичних факторів впливу на навколишнє природне середовище	(+/-) часткове

Назва програм національного, регіонального місцевого рівнів	Екологічні цілі	Компонент довілля, що стосується детального плану території	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, що стосуються документу державного планування	Ступінь формальної відповідності (+) повне; (+/-) часткове (-) не відповідає (0) нейтральне
Програма охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2014-2020 роки, затверджена рішенням обласної ради від 17.06.2014 року	Поводження з відходами, охорона підземних вод	Водне середовище, ґрунт	Зобов'язання в частині пампонування артезіанський свердловин в разі припинення діяльності; Впровадження найкращих доступних технологій поводження з відходами Впровадження роздільного збору побутових відходів	(+) повне
Регіональна цільова Програма розвитку водного господарства Чернігівської області на період до 2021 року, затверджена рішенням обласної ради від 29.03.2013 року	Реалізація державної політики у сфері управління, використання та відтворення водних ресурсів	Водне середовище	Оптимізація використання водних ресурсів, запровадження систем повторного використання вод. Запровадження міжнародних стандартів систем екологічного управління	(+/-) часткове
Програма використання та охорони земель Чернігівської області на 2011-2020 роки, затверджена рішенням обласної ради від 25.03.2011 року	Удосконалення земельних відносин та створення сприятливих умов для сталого розвитку землекористування міських і сільських територій, сприяння розв'язанню екологічних та соціальних проблем села, розвитку високоефективного конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва, збереження природних цінностей агроландшафтів	Земельні ресурси, ґрунт	Оптимізація схем землекористування збереження родючого шару	(+/-) часткове

Назва програм національного, регіонального місцевого рівнів	Екологічні цілі	Компонент довкілля, що стосується детального плану території	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, що стосуються документу державного планування	Ступінь формальної відповідності (+) повне; (+/-) часткове (-) не відповідає (0) нейтральне
Регіональна система екологічної мережі і Чернігівської області, затверджена рішенням восьмої сесії обласної ради сьомого скликання 23 лютого 2017 року ШІІ-8/УП	Збереження і відтворення біологічного і ландшафтного різноманіття що сприятиме дотриманню екологічної рівноваги	Біорізноманіття	Земельна ділянка детального плану території знаходиться поза межами регіональної системи екомережі	(0) нейтральне

Аналіз відповідності детального плану території зобов'язанням у сфері охорони довкілля на міжнародному рівні

Таблиця 6

Назва програм національного, регіонального місцевого рівнів	Екологічні цілі	Компонент довкілля, що стосується детального плану території	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, стосуються документу державного планування	Ступінь формальної відповідності (+) повне; (+/-) часткове (-) не відповідає (0) нейтральне
Конвенція про біологічне різноманіття, 1992 р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.	Збереження і використання біологічного різноманіття	Біорізноманіття	Створення буферної зеленої зони навколо промислового об'єкту, що розміщуватиметься в межах детального плану території, вздовж новоутвореної зовнішньої транспортної інфраструктури, задіяної в процесі його функціонування.	(+/-) часткове

Назва програм національного, регіонального місцевого рівнів	Екологічні цілі	Компонент довідки, що стосується детального плану території	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, що стосуються документу державного планування	Ступінь формальної відповідності (+) повне; (+/-) часткове (-) не відповідає (0) нейтральне
Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.) Набрання чинності для України міжнародного договору, відбулась 15.1.1997р	Збереження водно-болотних угідь України, які вже включені в перелік водно-болотних угідь міжнародного значення	В районі розміщення земельної ділянки детального плану території відсутні водно-болотні угіддя		(0) нейтральне
Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.) Приєднання від 19.03.1999 Угода про збереження афро-свадійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.) ратифіковано Законом № 62-ІУ (62-15) від 04.07.2002, ВВР, 2002, N 36, ст.268 Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.1, приєднання Закон N 663-ХІУ (663-140) від 14.05.99, ВВР, 1999, N 2», ст.233	Збереження мігруючих видів тварин, які живуть в межах кордонів національної юрисдикції або пересікають ці кордони;Збереження мігруючих водно-болотних птахів. Збереження кажанів	На земельній ділянці детального плану відсутні зелені насадження поверхневі водні об'єкти, болотні угіддя тощо, які можуть бути використані в якості гніздових біотопів мігруючими тваринами, до яких згідно Енциклопедії мігруючих диких тварин України [10] віднесені певні види птахів (Ауся) і Савців (Машмаїа), до яких віднесені кажани	•	(0) нейтральне
Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція); Про приєднання із застереженнями до Конвенції див, Закон 36/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96	Охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особливо тих вищ і середовищ існування, охорона яких вимагає співробітництва декількох держав, а також сприяння такому співробітництву	Флора і фауна земельної ділянки детального плану не містить видів, яким загрожує зникнення, та вразливих видів, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими		(0) нейтральне

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.

Ймовірним довгостроковим позитивним наслідком запропонованої зміни призначення території буде поліпшення стану компонентів соціально-економічного середовища таких як трудова зайнятість, доходи і рівень життя, економічний розвиток території, інвестиційна діяльність, формування оптимального сценарію майбутнього сталого розвитку території.

Далі в розділі розглядаються ймовірні негативні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря і води, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я та взаємодія цих факторів, як таких що впливатимуть на стан довкілля з разі зміни призначення території.

Враховуючи, що зміна призначення земельної ділянки детального плану території не призводить до зміни ландшафту, природних територій та об'єктів, опис наслідків для даних компонентів довкілля не наводиться. Опис наслідків для об'єктів культурної спадщини також не наводиться внаслідок відсутності даних щодо їх наявності або відсутності в межах земельної ділянки детального плану.

Опис наслідків на довкілля, в тому числі для здоров'я населення, виконаний на підставі оцінок стану компонентів довкілля, які ймовірно зазнають впливу внаслідок запропонованих змін призначення території, та наведений у наступній таблиці 6.1.

В таблиці 6.1 наводиться компонент довкілля, який ймовірно зазнає негативного впливу, опис негативного впливу, вид впливу та синергетика впливу. Характеристика виду впливу наводиться виходячи з масштабу, тривалості впливу, а також результату ідентифікації можливих кумулятивних ефектів.

Враховуючи площу земельної ділянки детального плану території за масштабами впливу на компоненти довкілля не розглядається як локальний, та тривалістю - як довгостроковий. В якості критеріїв ранжування виду впливу використані "Методические аспекты оценки воздействия на природную и социально-экономическую среду", [11].

За можливістю формування кумулятивного впливу розглядаються наслідки, пов'язані з посиленням загального впливу та/або зміни характеру впливу в зв'язку з його якісною зміною внаслідок кількісного збільшення, та/або посилення впливу хімічного або іншого чинного агента, пов'язане з його накопиченням в організмі людини, харчовому ланцюгу, екосистемі або сукупність цих змін.

В графі "Синергетика" наводиться синергетика екосистемних процесів з урахуванням техногенного фактора. В процесі формування синергетичних наслідків використана "Синергетика: Нелинейные процессы в экологии: монография, Л. Д. Пляцук, Е. Ю. Черныш. - Суми, Сумский государственный университет, 2016, [12].

Короткострокові впливи в таблиці не наводяться, однак присутні, наприклад на момент будівельної діяльності, пов'язаної з реалізацією детального плану території, не перевищуватимуть 1 року, не носитимуть локальний характер, за інтенсивністю впливу значно менші у порівнянні з постійними впливами. 28

Опис наслідків на довкілля, в тому числі для здоров'я населення, внаслідок запропонованих змін призначення території			
Таблиця 6.1			
Складові довкілля	Ймовірний вплив	Вид впливу	Синергетика
Атмосферне повітря	Збільшення обсягів викидів забруднюючих	Локальний (вплив на території до 1 км ² або	Стійкий синергетичний вплив.
Клімат	речовий і парникових газів внаслідок функціонування виробничого устаткування.	вплив на відстані до 100 метрів від лінійного об'єкту) довгостроковий	впровадження повітропроникних заходів
	двигунів автомобільної техніки і погіршення якості атмосферного повітря. Збільшення обсягів викидів парникових газів	(багаторічний постійний вплив від 3-5 років і більше), кумулятивний, постійний негативний вплив	Забезпечує оптимальні умови життєдіяльності людини
Земельні ресурси.	Втрата земель сільськогосподарського	Локальний (вплив на території до 100 м або	Атмосферний фактор з наростаючим
грунт	призначення, збільшення обсягів утворенні відходів. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки	вплив на відстані до 100 метрів від Лінійного об'єкту) довгостроковий	функціональним навантаженням
		(багаторічний постійний вплив від 3-5 і більше), постійний негативний вплив	призводить до динамічних змін властивостей земельних ресурсів.
Біорізноманіття	Зміна кількості, різноманітності форм живих організмів, вищі» локальної екосистеми	Локальний вплив на території до 1 км ² або видів на відстані до 100 метрів від лінійного об'єкту) довгостроковий (багаторічний постійний вплив від 3-5 років і більше) постійний негативний вплив	Зміна моделі сприяння на модель інгібування, зміна моделей біоценозів. на одній з фаз якої з'являється вид або група видів, які захоплюють все простір екологічних ніш і зупиняють процес, блокуючи подальші зміни.
Водне середовище	Зміни обсягів підземних вод	Локальний (вплив на території до 1 км ³ або	Вплив деструктивного характеру, за
	Підвищення ризиків забруднення підземних водонесних горизонтів	вплив на відстані до 100 метрів від лінійного об'єкту) довгостроковий (багаторічний постійний вплив від 3-5 років і більше) кумулятивний, постійний негативний вплив	умови обмеженого користування здатність екосистеми до саморегуляції підтримці динамічної рівноваги зберігається

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В рамках проведеної оцінки пропонуються заходи щодо зниження запобігання, зменшення, пом'якшення виявлених негативних наслідків, які забезпечуватимуть більш ефективне використання території з метою сталого розвитку на фоні збалансованого природокористування і охорони довкілля. Запропоновані заходи складаються з тих, що визначені на стадії розроблення детального плану території та тих, що виникли в результаті виконання СЕО.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення виявлених негативних наслідків виконання документу державного планування місцевого рівню наведені в наступній таблиці 7.1.

Таблиця 7.1		
Компонент довкілля	Заходи щодо запобігання, зменшення та пом'якшення виявлених негативних наслідків	
Атмосферне повітря	Застосування повітря охоронних заходів організаційно-технічного характеру, таких як застосування газо-, пилоочисного устаткування. Просторове розміщення земельної ділянки детального плану з урахуванням метеорологічних напрямків вітру, що забезпечуватиме запобіганню розповсюдження забруднення атмосферного повітря населеного пункту м Ніжин Зона впливу об'єкту детального плану території обмежується шляхом влаштування зон зелених насаджень з боку сельбищної території, вздовж можливих новоутворень зовнішньої транспортної мережі.	
Водне середовище	Зниження ризику виснаження підземного водоносного горизонту шляхом застосування енергоефективних технологій та обладнання, які дозволятимуть економити водні ресурси, впровадження систем вторинного використання водних ресурсів, запобігання забрудненню водного середовища шляхом виконання організованого збирання та очищення стічних вод.	
Земельні ресурси, ґрунт	Застосування превентивних заходів організаційно-технічного характеру, націлених на пом'якшування впливу шляхом зняття і збереження ґрунтово-рослинного шару земельної ділянки. Впровадження ефективної системи організованого збирання відходів та передачі їх для подальшої переробки та/або захоронення	
	Біорізноманіття	Створення буферної зеленої зони навколо території детального плану території, вздовж можливих новоутворень зовнішньої транспортної мережі, задіяної в процесі функціонування даної території
Соціальне середовище в частині здоров'я населення	Застосування комплексу заходів, націлених на пом'якшення впливу на здоров'я населення наслідок ймовірного зниження якості повітря шляхом виконання передбачених повітряохоронних заходів	

8. ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА. В ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

Стратегічна екологічна оцінка, результати якої викладені у даному Звіті здійснювалася наступним чином.

- на основі скрінінгу, тобто прийняття принципового рішення про те, що даний детальний план території підпадає під дію Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку, відповідно повинна проводитися SEO, результати скрінінгу наведені в Заяві про визначення обсягу SEO та в пункті 1.1 розділу п 1 даного звіту тобто:
 - а) визначення контекстних, географічних рамок оцінки на базі місту та цілей детального плану території, його зв'язку з іншими документами державного планування, викладеного в пункті 1, 2 розділу Звіту, і виконаного на основі аналізу стратегічного планування;
 - б), визначення просторових і часових масштабів оцінки на основі аналізу контексту стратегічного планування детального плану території, викладеною в пункті 1.1, розділу I Звіту, опису характеристики поточного стану довкілля, викладеного у розділі 2, та трендів зміни стану довкілля на території, яка потенційно буде порушена внаслідок втілення документу державного планування, викладених у розділі 3 Звіту, л проведенням SWOT-аналізу. результати якою викладені в пункті 2 Звіту, з точки зору сильних і слабких сторін екологічної ситуації району розміщення детальною плану, а також можливостей і загроз, які впливатимуть на екологічну ситуацію, з метою визначення можливостей пошуку шляхів зменшення впливу планованої діяльності на довкілля;
- на основі аналізу наслідків і альтернатив із застосуванням мультикритеріального аналізу. на даній стадії СТО була виконана:
 - а) оцінка кумулятивних впливів, що дозволила ідентифікувати найбільш значущі екологічні проблеми, які стосуються документу державного планування, та сформулювати на базі цільового аналізу екологічні цілі детального плану території (розділ 4 Звіту)
 - б) формування на базі цільового аналізу зобов'язань у сфері охорони довкілля і шляхів практичного втілювання оцінюваного стратегічного документу, викладених у розділі 5 Звіту;
 - в) аналіз сценарію стану довкілля п раті прийняття документу державного планування з урахуванням визначених просторових і часових масштабів, викладений в розділі 6 Звіту з розробкою превентивних і пом'якшувальних заходів, викладених в розділі 7 Звіту.
- в) аналіз виправданих альтернатив (розділ 8.1 Звіту) з формуванням оптимального сценарію майбутнього сталого розвитку, який поєднує переваги кількох обраних альтернатив

Серед ускладнень, що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступне: відсутність даних щодо наявності або відсутності в межах земельної ділянки детальної і» плану території об'єктів культурної спадщини, відсутність даних або обмежений доступ до різних даних на рівні району) « основним проблемним питань (охорона довкілля, здоров'я, промисловість) із-за розділених між собою систем збору статистичних даних, брак практичного досвіду у створенні єдиної системи прийняття управлінських рішень процесі здійснення SEO. організаційні труднощі, які обумовлюють необхідність у прийнятті ефективної координації в процесі SEO, відсутність зацікавлення з боку громадськості.

Оскільки стратегічний аналіз використовує інформацію, яка характеризується високим рівнем невизначеності, заснована на обставинах і фактах станом на момент складання даного звіту, тому факти і висновки, які фігурують у цьому Звіті, є попередніми, не можуть бути остаточними, та в разі необхідності потребують перевірки на наступному етапі виконання детального плану території.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

В ході здійснення СЕО були вироблені пропозиції щодо моніторингу екологічних впливів, пов'язаних з реалізацією детального плану території. Для спостереження за здійсненням заходів та оцінки їх виконання були обрані наступні ключові показники, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 Ключові показники моніторингу

Індикатор	Визначення	Джерело даних
Поверхня зелених насаджень детального плану території, а та буферних зон з боку сельбищної території і уздовж зовнішніх транспортних мереж, задіяних у вантажоперевезеннях, пов'язаних з діяльністю детального плану території	Озеленення території санітарно-захисної зони має бути не менш 50%. В межах території санітарно-захисної зони з боку сельбищної території передбачити смугу деревинно-чагарникових насаджень завширшки не менш 50 метрів. Улаштування уздовж новостворених транспортних мереж, задіяних у вантажоперевезеннях, смуги зелених насаджень повинні бути завширшки не менш 5 м для забезпечення захисту від шуму.	План забудови території, генеральний план, який буде розроблений у складі проектної документації після затвердження документу державного планування. Генеральний план трасування нових транспортних мереж, для функціонування об'єкту детального плану території
Каналізування будинків детального плану території	Улаштування локальних очисних споруд, в тому числі для очищення дощових і талих вод, з можливістю вторинного використання у виробництві очищених стічних вод.	План забудови території. Генеральний план, який буде розроблений у складі проектної документації після затвердження документу. Документ, що підтверджує реалізації запланованого заходу

Таким чином запропоновані показники допоможуть місцевим органам і територіальним органам влади, а також громадськості, відстежувати вплив на стан довкілля від реалізації детального плану території, допоможуть зберегти орієнтованість на вирішення пріоритетних екологічних проблем, і як наслідок, поліпшити екологічну ситуацію району розміщення детального плану.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДІЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).

Опис ймовірності транскордонних наслідків дія довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявністю). Транскордонний вплив відсутній, адже територіальна ділянка розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-Ю ЦІЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.

Стратегічна екологічна оцінка детального плану території була проведена на вимогу Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" [1].

Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території з метою зміни цільового призначення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства на земельну ділянку для будівництва та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій на території Ніжинського району розроблений відповідно до розпорядження Ніжинської державної районної адміністрації від 21 липня 2017 року №217 «Про розроблення детального плану». В процесі виконання СЕО були проаналізовані головні стратегічні документи, плани і програми, що діють на національному, регіональному і в місцевому рівнях, проведений аналітичних головних цілей, які в тій чи іншій мірі мають відношення до детального плану території.

Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Для характеристики початкового стану навколишнього середовища були використані доповідь про стан довкілля Чернігівської області, статистична інформація Управління статистики в Чернігівській області, яка знаходиться у вільному доступі. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Чернігівської області станом на 01.04.2020 року Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА, Енциклопедія мігруючих диких тварин України, НАНУ. Інститут зоології імені І.І. Шмальгаузена, під загальною редакцією к.б.н., с.н.с. Полуди А.М. 2018 рік.

Стан довкілля місця розміщенні земельної ділянки детального **плану** за компонентами атмосферного повітря, інженерно-геологічних умов, земельних ресурсів та ґрунту, рослинного тваринного світів, біорізноманіття, характеризується як задовільний. Повітряне середовище за результатами оцінки не зазнає суттєвого антропогенного впливу, ризики фізичних факторів впливу, таких як акустичне та електромагнітного випромінювання г мінімальними; джерела іншими компонентами довкілля відбувається на водне середовище, як в частині поверхневого стоку так і в частині підземних вод. В разі якщо документ державного планування не буде затверджено очікується продовження визначених негативних тенденцій окремих компонентів довкілля, що в свою чергу створюватиме ризики впливу на здоров'я населення. Відповідно статистичних даних показники захворюваності населення в останні три роки по більшості класів хвороб не мають чіткої загальної тенденції до зменшення або Зростання. Рівень захворюваності населення Ніжинського району не перевищує загальнообласні показники. В разі якщо документ державного планування не буде затверджено очікувані зміни в стані здоров'я населення є мало ймовірними. Однак, невиконання заходів, пов'язаних з забезпеченням безпечного довкілля, негативно впливатиме в майбутньому на здоров'я наступних поколінь.

Для організації моніторингу наслідків використання містобудівної документації пропонується створити моніторингову групу до складу її мають входити представники:

органу місцевої влади; громадськості; місцевих підприємств..

Виконавець

Інженер-проектувальник _____

ПІБ

Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

В процесі здійснення СЕО визначені основні екологічні проблеми, що стосуються документу державного планування, а саме посилення антропогенної дії на стан атмосферного повітря, підвищення ризику дефіциту води питної якості та збільшення обсягів утворення відходів, а також визначені основні екологічні цілі охорони довкілля, в тому числі населення, до яких віднесені: пом'якшення впливу шляхом застосування повітряохоронних заходів організаційно-технічного характеру, обмеження обсягів використання води питної якості, вторинне використання водних ресурсів, розв'язання проблем знешкодження і використання всіх видів відходів шляхом вторинної переробки безпосередньо в межах території детально гоплану, використання сучасних технологій і обладнання. Виконання передбачених цілей охорони довкілля, спрямованих на забезпечення екологічних потреб населення, підтримання екологічної безпеки, раціональне використання, охорону і відтворення природних ресурсів забезпечить пом'якшення негативного впливу запропонованих змін призначення території.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані з запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

В процесі виконання СЕО був проведений аналіз низки документів міжнародного, державного, регіонального та місцевого рівня, які містять зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення. В результаті аналізу встановлено, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку території, інженерної інфраструктури, поводження з відходами, використання сучасного вискоєфективного устаткування тощо відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та за умови виконання передбачених зобов'язань сприятиме пом'якшенню негативного впливу запропонованої зміни призначення території. Також висвітлені шляхами врахування зобов'язань у сфері охорони довкілля під час підготовки детального плану території, такі як:

- в частині охорони археологічної спадщини: погодження проектів відведення земельних ділянок та погодження проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, з урахуванням експертного висновку за результатами наукової археологічної експертизи зазначених проектів;

в частині територій і об'єктів природно-заповідного фонду: врахування наявних охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час розробки проектно-планувальної та проектно-документації;

в частині погодження детального плану території: погодження проектів забудови, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, із врахуванням висновків центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища. *Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.* Опис наслідків на довкілля, в тому числі для здоров'я населення внаслідок запропонованих змін призначення території включає такі компоненти довкілля як атмосферне повітря, водне середовище.

середовище, біорізноманіття, земельні ресурси і ґрунт. Опис наслідків наводиться з врахування масштабу, тривалості впливу, а також результату ідентифікації можливих кумулятивних ефектів.

Заходи, що передбачається взяти для запобігання зменшенню та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

В рамках проведеної оцінки пропонуються заходи щодо зникнення запобігання, зменшення пом'якшення виявлених негативних наслідків, які забезпечуватимуть більш ефективне використання території з метою сталого розвитку на фоні збалансованого природокористування і охорони довкілля. Запропоновані заходи складаються з тих, що визначені на стадії розроблення детального плану території та тих, що виникли в результаті виконання СЕО, стосуються таких компонентів довкілля, як атмосферне повітря, водне середовище, ґрунт, біорізноманіття та здоров'я населення і складаються з превентивних заходів організаційно-технічного характеру.

(Обґрунтування вибору виправданіх альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка.

В якості альтернатив, які розглядалися в рамках стратегічної екологічної оцінки, були альтернативні пріоритети і цілі розвитку, альтернативні шляхи досягнення обраних цілей і пріоритетів, альтернативні шляхи просторового розвитку, на базі аналізу яких сформований оптимальний сценарій майбутнього сталого розвитку, який посилує переваги кількох обраних альтернатив, а також «нульовий» сценарій, якщо документ державного планування не буде затверджений, «Нульовий» сценарій, якщо документ державного планування не буде затверджений, характеризується продовженням поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

Стратегічна екологічна оцінка, результати якої викладені у дану Звітті, здійснювалася на основі скринінгу, скоупінгу, з використанням методів стратегічного аналізу (аналізу стратегії і контексту стратегічного планування), цільового аналізу з формуванням цілей охорони довкілля, в тому числі здоров'я населення, SWOT-аналізу (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз), на основі аналізу наслідків і альтернатив зі застосуванням мультикритеріального аналізу.

ПОСИЛАННЯ І ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ВИКОРИСТАНІ В ПРОЦЕСІ РОЗРОБКИ ЗВІТУ ПРО СЕО

1. Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст. 138).
2. Директива 2001/42 / ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року "Про оцінку впливу певних планів та програм на навколишнє середовище.
3. Порядку розроблення містобудівної документації, затверджено наказом міністерства від 16.11.2011 року № 290, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 р. за № 1468/20206 4. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Чернігівської області станом на 01.01.2019 року. Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА, за посиланням <http://eco.cd.gov.ua/index.php?id=16893&l=p=1&pg=1> та Перелік природно-заповідного фонду Ніжинського району Чернігівської області за посиланням: <http://www.google.com/maps/d/u0/viewer?mid=1y95E3Q6TP8DB4KMPcKgX0lg1l=51.89189798496206%2C31.591332628965006zz-11>
5. Карти України <http://geomap.land.kiev.ua>
6. Інтерактивні карти родовищ корисних копалин, за посиланням <http://minerals-ua.info/golovna/interaktivni-karti-rodovishh-korisnix-kopaliv/>

партнерства (КФВП) и Рабочая группа неправительственных организаций по вопросам изменения климата (РГ НУ О ВИК), 2014 год

8. Статистична інформація Управління статистики в Чернігівській області, за посиланням <http://www.chernigivstat.gov.ua/statdani/>

9. Потенціал економічного розвитку

http://gorodn.cg.gov.ua/web_docs/26/2014/04/docs/GORODN.PDF

10. Енциклопедія м'ягких диких тварин України. НАНУ Інститут зоології ІІ.

Шмальгаузен, під загальною редакцією к.б.н., с.н.с. Полуди А.М. 2018 рік

https://menr.gov.ua/files/images/news_2019/

11. Методические аспекты оценки воздействия на природную и социально-экономическую среду", розроблені Казахським агентством прикладної екології спільно з компанією "Mariposa", на базі документів Світового Банку та Європейської Комісії" з проведення екологічної оцінки (Environmental Assessment) і Оцінці впливу на Навколишнє середовище (Environmental Impact Assessment), а також звітів компанії Shell, AGIP KCO, ADL, ERM, і інших в частині проведення оцінки впливу на природне середовище і соціально-економічну сферу

12. Синергетика: Нелинейные процессы в экологии: монография. Л. Д. Пляцук, Е. Ю. Черныш. - Сумы : Сумский государственный университет, 2016. - 229 с

13. Національний атлас України. інститут картографії НАНУ

14. Захворюваність і здоров'я населення в Україні: суспільно-географічний вимір. Київський національний інститут ім Т Шевченка. Монографія, Київ, ДП «Прінт-Сервіс» 2018 рік

15. Медико-демографічний атлас України. Академії медичних наук України ДУ „Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова" Лабораторія математичного моделювання процесів старіння Медико-демографічний атлас України випуск 11 Екологічні передумови міжрегіональних варіацій захворюваності та смертності населення, 2008 рік Київ - 2010 рік.